

Bruselj, 24. november 2015
(OR. en)

14443/15

CULT 85
RELEX 957
DEVGEN 235

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Datum: 24. november 2015

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 13645/1/15 REV 1 CULT 76 RELEX 871 DEVGEN 215

Zadeva: Sklepi Sveta o kulturi v zunanjih odnosih EU s poudarkom na kulturi v
razvojnem sodelovanju
– sklepi Sveta (24. november 2015)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o kulturi v zunanjih odnosih EU s poudarkom na kulturi v
razvojnem sodelovanju, ki jih je Svet sprejel na 3428. seji 24. novembra 2015.

Sklepi Sveta o kulturi v zunanjih odnosih EU s poudarkom na kulturi v razvojnem sodelovanju

SVET EVROPSKE UNIJE

1. OB OPOZARJANJU, da so Unija in njene države članice v členu 167(3) in (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) pozvane, naj podpirajo sodelovanje s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na področju kulture, Unija pa, naj pri svoji dejavnosti na podlagi drugih določb Pogodb upošteva kulturne vidike, zlasti zaradi spoštovanja in spodbujanja raznolikosti svojih kultur;
2. OB POUĐARJANJU, da je kultura v zunanjih odnosih EU, tudi v razvojnem sodelovanju, ena od prednostnih nalog iz evropske agende za kulturo¹ in poznejših, v Svetu pripravljenih delovnih načrtov za kulturo² ter da je medsektorsko sodelovanje pomembno za večjo povezanost med raznolikimi politikami, kot je poudarjeno v več nedavno sprejetih sklepih Sveta³;
3. OB UPOŠTEVANJU tega, da se v skladu s členom 208 PDEU politika Unije na področju razvojnega sodelovanja izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije ter da se politika razvojnega sodelovanja Unije in politike razvojnega sodelovanja držav članic med seboj dopolnjujejo in krepijo;

¹ Potrjena z Resolucijo Sveta z dne 16. novembra 2007 o Evropski agendi za kulturo (UL C 287, 29.11.2007, str. 1).

² Najnovejši med njimi je delovni načrt za področje kulture (2015–2018) (UL C 463, 23.12.2014, str. 4).

³ Najnovejši med njimi so Sklepi Sveta z dne 26. novembra 2012 o upravljanju na področju kulture (UL C 393, 19.12.2012, str. 8).

4. OB OPOZARJANJU na agendo za trajnostni razvoj do leta 2030, ki so jo sprejeli Združeni narodi⁴ in ki pri več ciljeh vsebuje izrecna sklicevanja na kulturo, pa tudi na Sklepe Sveta z dne 16. decembra 2014 o agendi za obdobje po letu 2015, ki bo prinesla resnične spremembe⁵, v katerih se priznava, da ima lahko kultura, vključno s svetovno kulturno dediščino in ustvarjalnim sektorjem, pomembno vlogo pri doseganju vključujočega in trajnostnega razvoja;
5. OB POU DARJANJU, da se EU opira na načela univerzalnosti, nedeljivosti ter medsebojne povezanosti in soodvisnosti vseh človekovih pravic, pa naj gre za državljanske, politične, ekonomske, socialne ali kulturne pravice;⁶
6. OB OPOZARJANJU, da so EU in njene države članice pristopile k Unescovi Konvenciji o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov iz leta 2005 in se tako zavezale njenemu izvajanju ter da sta v Konvenciji med drugim poudarjena nujnost vključitve kulture kot strateškega elementa v razvojne politike in načelo, da se kulturna raznolikost lahko zaščiti in spodbuja samo, če so zajamčene človekove pravice in temeljne svoboščine;

OB PREP RIČANJU, da mora biti kultura del strateškega in medsektorskega pristopa k zunanjim odnosom ter razvojnemu sodelovanju Unije zaradi njene precejšnje zmogljivosti za krepitev teh politik, saj prispeva k vzpostavitvi dolgoročnih odnosov na podlagi izmenjav med ljudmi, vzajemnega razumevanja, zaupanja in verodostojnosti;

OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU pristojnosti Evropske unije na eni in držav članic na drugi strani ter načela subsidiarnosti;

⁴ Na vrhu ZN o trajnostnem razvoju (od 25. do 27. septembra 2015 v New Yorku) je bila sprejeta agenda z naslovom „Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030“, ki vključuje sklop globalnih ciljev trajnostnega razvoja, ki bodo nadomestili razvojne cilje tisočletja: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

⁵ Dok. 16716/14.

⁶ Smernice EU o človekovih pravicah – svoboda izražanja na spletu in drugje (dok. 9647/14).

IZPOSTAVLJA NASLEDNJE:

Kar zadeva kulturo v zunanjih odnosih EU

7. Da bi uresničili potencial kulture, da postane pomemben del zunanjih odnosov, zgolj odslíkava raznolikosti evropskih kultur ne zadošča, temveč si je treba prizadevati za vzbujanje novega duha dialoškosti, vzajemnega poslušanja in učenja, skupne gradnje zmogljivosti in globalne solidarnosti⁷, kot je priporočeno v pripravljalnem ukrepu za kulturo v zunanjih odnosih EU⁸ ter poročilu o kulturi in zunanjih odnosih s Kitajsko⁹.
8. Po drugi strani je treba boljje usklajevati prizadevanja za strateški evropski pristop, katerega cilj je dosledno in skladno vgrajevanje kulture v zunanje odnose EU ter ki prispeva h komplementarnosti dejavnosti Unije in dejavnosti njenih držav članic. Takšen pristop bi med drugim vključeval tematske in geografske prednostne naloge, stvarne cilje in rezultate, ciljne skupine, skupne interese in pobude, finančna sredstva, udeležbo državljanov ter načine izvajanja.
9. Strateški pristop na ravni EU bi omogočil tudi učinkovitejše reševanje trenutnih izzivov, kot so migracijska kriza, radikalizacija in ksenofobija, uničevanje in ogrožanje kulturne dediščine ter nedovoljena trgovina s predmeti kulturne dediščine.

⁷ Tudi v skladu z Resolucijo Evropskega parlamenta z dne 12. maja 2011 o kulturnih razsežnostih zunanjega delovanja EU.

⁸ Pripravljalni ukrep za kulturo v zunanjih odnosih EU, za katerega je pobudo dal Evropski parlament leta 2012, je bil izveden v letih 2012 in 2013 s ciljem podpreti stalno refleksijo o politiki in razvoj politike za krepitev vloge kulture v zunanjih odnosih ter spodbujati nadaljnje delo na tem področju. Zaključno poročilo je bilo objavljeno leta 2014: <http://cultureinexternalrelations.eu/main-outcomes/>.

⁹ Strategija za odnose med EU in Kitajsko na področju kulture: poročilo skupine strokovnjakov za kulturo in zunanje odnose – Kitajska (november 2012).

Kar zadeva kulturo in razvojno sodelovanje

10. Spodbujanje usklajenosti politik je zaradi pomembne vloge, ki jo imajo države članice in EU na tem področju, pa tudi ob upoštevanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030, ključnega pomena zlasti za razvojno sodelovanje.
11. Kultura je bistven sestavni del človeške, socialne, ekonomske in okoljske razsežnosti razvoja ter kot taka ključen element trajnostnega razvoja, saj:
 - lahko dinamični kulturni in ustvarjalni sektorji, vključno s kulturno dediščino, v partnerskih državah pripomorejo k zmanjšanju revščine, ker so pomembni spodbujevalci rasti, zaposlovanja, socialne kohezije in lokalnega razvoja,
 - imajo kultura, pa tudi spodbujanje in spoštovanje kulturne raznolikosti pomembno vlogo pri preprečevanju konfliktov, izgradnji miru ter spravi na konfliktnih in pokonfliktnih območjih,
 - medkulturni dialog spodbuja boljše razumevanje in omogoča tesnejša partnerstva med deležniki,
 - je neodvisni kulturni in medijski sektor eden od temeljnih pogojev za svobodo mnenja in izražanja, kulturno raznolikost, aktivno demokratično državljanstvo ter trajnostni demokratični razvoj,
 - sprejetje posebnih strategij za kulturo in razvojno sodelovanje vodi k učinkovitejšim in trajnostnejšim ukrepom v številnih sektorjih.

12. Kljub navedenemu bi bilo treba za celostno izkoriščanje velikega potenciala kulture za razvojno sodelovanje oblikovati celovitejši pristop, ki bi namesto enkratnih posegov zajemal vključevanje kulturne razsežnosti v razvojne programe in ustrezno dolgoročnejšo podporo kulturnim izvajalcem.
13. Takšen pristop bi lahko med drugim temeljil na naslednjih elementih:
- priznavanju vrednosti kulture same po sebi in kot dejavnika razvojnega sodelovanja,
 - opredelitvi – na podlagi enotnega razumevanja skladnosti in doslednosti – praktičnih načinov vključevanja kulturne razsežnosti pri pripravi sektorskih razvojnih programov,
 - podpori strukturiranemu in dolgoročnemu razvoju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev v partnerskih državah, zlasti kar zadeva gradnjo zmogljivosti, upravljanje na področju kulture in sisteme za upravljanje intelektualne lastnine,
 - okrepitvi prizadevanj za zaščito in varovanje snovne in nesnovne svetovne kulturne in naravne dediščine,
 - promociji vloge izobraževanja pri spodbujanju pluralizma, nediskriminacije, strpnosti, pravičnosti, solidarnosti ter enakopravnosti med moškimi in ženskami,
 - določitvi realnega števila prednostnih smernic, ki jih je mogoče redno preverjati zaradi jasnega razumevanja rezultatov projektov ter njihovega prispevka k trajnostnemu razvoju in zmanjševanju revščine, pa tudi k socialni koheziji, rasti in zaposlovanju,

- komplementarnosti med obstoječimi programi ter shemami in instrumenti financiranja Unije, držav članic in drugih akterjev, pa tudi, kadar je to ustrezno, povečanju priložnosti za podporo pobud na področju kulture v njih,
- pristopu od spodaj navzgor, ki spodbuja prevzemanje odgovornosti na nacionalni in lokalnih ravneh ter vključuje partnerske države in vse deležnike, zlasti nevladne organizacije, civilno družbo in zasebni sektor.

14. Takojšen odziv bi bil še posebej pomemben ob upoštevanju prihodnjega uresničevanja in spremljanja ciljev trajnostnega razvoja iz agende do leta 2030¹⁰, saj bi tako zagotovili zadostno upoštevanje kulture in njene vloge v tej zvezi;

ZATO POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ:

15. sodelujejo v ad hoc projektni skupini, ki bo delovala v Luxembourggu ter bo prispevala k pripravi konkretnega, na dokazih temelječega, skupnega in dolgoročnega pristopa h kulturi in razvojnemu sodelovanju.

Da bi omogočila usklajenost ukrepov med zadevnimi akterji na terenu, bo skupina zbirala in izmenjevala najboljše prakse na področju kulture in razvojnega sodelovanja ter preučevala empirične dokaze o vplivu kulture na razvoj.

Skupina se bo sestajala v začetnem obdobju 2016–2017, bo neformalne narave, sodelovanje v njej pa bo prostovoljno. Odprta bo za akterje tako iz kulturnega kot iz razvojnega sektorja, zlasti za države članice (še posebej trenutno in prihodnja predsedstva Sveta), Komisijo, Evropski parlament, zadevne mednarodne organizacije, ki delujejo na področju razvoja in kulture, partnerske države, zunanje partnerje, zlasti nacionalne kulturne inštitute EU (EUNIC), ter platforme civilne družbe in nevladnih organizacij.

Rezultati dela te skupine bodo predstavljeni zadevnim pripravljalnim telesom Sveta, zlasti tistim na področju kulture in razvojnega sodelovanja;

¹⁰ Zlasti ciljev številka 4 (cilj 4.7), 8 (cilj 8.9), 11 (cilj 11.4) in 12 (cilj 12.b).

IN POZIVA KOMISIJO, NAJ:

16. okrepi kulturo kot posebno razsežnost delovanja v razvojnem sodelovanju;
 17. skupaj z visokim predstavnikom Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko razvije in Svetu predstavi bolj strateški pristop h kulturi v zunanjih odnosih, ki bo temeljil na navedenih načelih in bi moral med drugim podpirati umetniško svobodo, svobodo kulturnega izražanja ter spoštovanje kulturne raznolikosti in dediščine.
-